

XYLELLA TAIWANENSIS

ZAGROŻENIE DLA UPRAW GRUSZY W EUROPIE

Liście gruszy azjatyckiej z oparzeniami wywołanymi przez bakterię *Xylella taiwanensis*;
fot <https://twitter.com/ChihHorngKuo/status/1157210304096264193/photo/1>

Liście gruszy azjatyckiej z oparzeniami wywołanymi przez bakterię *Xylella taiwanensis*;
fot. <https://twitter.com/ChihHorngKuo/status/1157214575512547328/photo/1>

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania

Bakteria *Xylella taiwanensis* Su et al. została opisana po raz pierwszy w 1993 r. jako szczep *Xylella fastidiosa*, groźnego patogena wielu gatunków roślin, podlegającego obowiązkowi zwalczania w krajach Unii Europejskiej. Szczegółowe analizy molekularne i genetyczne pozwoliły opisać ten szczep jako nowy gatunek o nazwie *Xylella taiwanensis* w 2016 r. Jak dotąd bakterię tę notowano tylko na Tajwanie.

Rośliny żywicielskie

Jedynym znanym gatunkiem żywicielskim bakterii *Xylella taiwanensis* jest grusza azjatycka (*Pyrus pyrifolia*). W Europie niewielkie uprawy komercyjne tej rośliny spotyka się w kilku krajach. W Polsce grusza azjatycka jest rzadko uprawiana, spotyka się ją najczęściej w uprawach amatorskich (działki, ogrody). Na Tajwanie nie uprawia się gruszy pospolitej (*Pyrus communis*), powszechnie uprawianej w Europie, a tym samym trudno powiedzieć, czy *Xylella taiwanensis* mogłaby rozwijać się na tej roślinie. Podobnie jest w przypadku innych gatunków z rodzaju *Pyrus*.

Objawy występowania i szkodliwość

Objawy wywołane przez *X. taiwanensis* na roślinach *P. pyrifolia* określa się jako oparzenia liści. Obejmują one brązowienie brzegów, wierzchołków i żyłek liści, przebarwienie liści oraz ich zamieranie i wcześniejsze odpadanie. Pędy wytwarzające owoce zamierają, co skutkuje obniżeniem plonów. Z czasem następuje obumieranie gałęzi oraz śmierć zainfekowanych drzew w ciągu 3-6 lat.

X. taiwanensis wywołuje szkody w uprawie gruszy azjatyckiej zwłaszcza na nizinnych obszarach Tajwanu, które w zależności od lokalizacji

znajdują się w strefie klimatu subtropikalnego lub umiarkowanego. Bakteria wpływa na obniżenie plonów oraz jakości owoców. Brak jednak danych nt. wielkości wywoływanych szkód.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Rozprzestrzenianie się *Xylella taiwanensis* z rośliny na roślinę prawdopodobnie odbywa się z udziałem owadów odżywiających się sokiem roślin, podobnie jak ma to miejsce w przypadku *Xylella fastidiosa*. Nie zidentyfikowano jednak jak dotąd żadnego wektora *X. taiwanensis*. Na większą odległość bakteria ta może przenoszona na roślinach do sadzenia oraz materiale do szczepienia gruszy azjatyckiej.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce *Xylella taiwanensis* nie podlega obowiązkowi zwalczania (nie jest to agrofag kwarantannowy w Unii). Jakkolwiek, kategoryzacja agrofaga przeprowadzona przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) pozwala na stwierdzenie, że patogen ten odpowiada kryteriom, które pozwalają uznać go za potencjalnego agrofaga kwarantannowego w Unii Europejskiej.